

JAARVERSLAG NEDERLANDSE ZOÖTECHNISCHE VERENIGING 2019

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR 2019

		Jaar van aftreden*
Noud Janssen	voorzitter	2020
Violette Brand	penningmeester	2019
Estella Leentfaar	secretaris	2020
Marco Bink		2021
Henry van den Brand		2020
Lenny van Erp		2021
Lara van Veen	vertegenwoordiger "De Veetelers"	2019

Tijdens de ALV op donderdag 7 november 2019 zullen Violette Brand en Lara van Veen hun bestuursfunctie neerleggen. Han van der Broek en student-lid Robert van der Klis zullen per donderdag 7 november 2019 zitting in het bestuur nemen. Lenny van Erp zal per donderdag 7 november 2019 de taak als penningmeester overnemen.

Ereleden van de NZV:

- prof.dr.ir. E.W. Brascamp (sinds 2000).

Lid van Verdienste van de NZV:

- Prof.dr.ir. M.W.A. Verstegen (sinds 2013).
- Ir. R. van der Berg (sinds 2015)

De kascontrole-commissie bestaat uit:

- Arno van der Aa en Ton Sas

Studievereniging "De Veetelers" werd vertegenwoordigd door Lara van Veen. Secretariële ondersteuning werd verzorgd door Saskia de Boer en Susanne van Vliet van Universiteitsfonds Wageningen, namens KLV Wageningen Alumni Network.

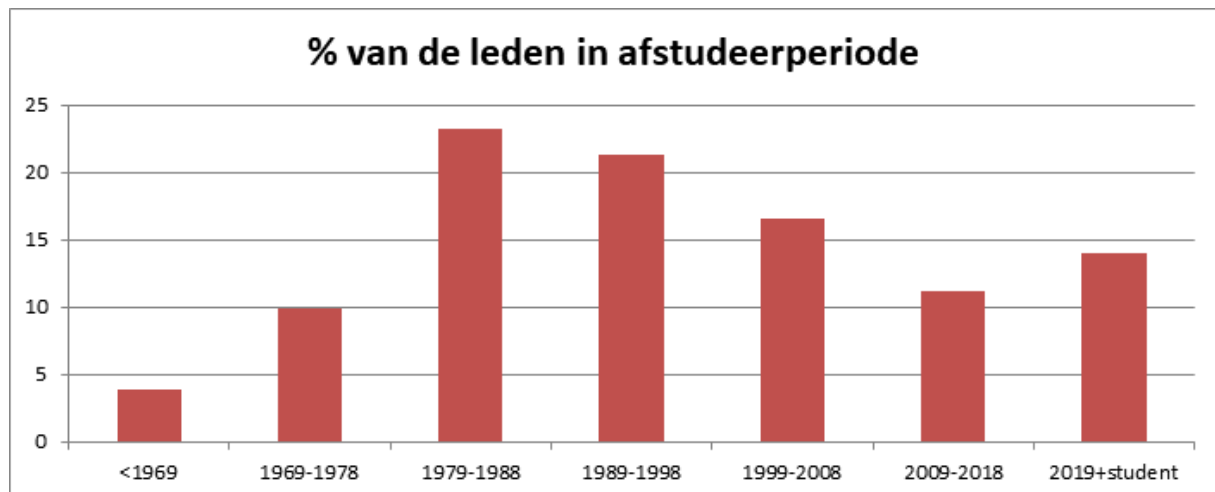
LEDENAANTAL

Per 1 oktober 2019 heeft NZV 510 leden, waaronder 67 student leden en recent afgestudeerden. Het ledenaantal is met 9 leden afgenomen ten opzichte van 1 oktober 2018.

Ledenverloop

Per 29 oktober 2019 waren er 21 opzeggingen geregistreerd, als volgt verdeeld: 3 gepensioneerden (waarvan 2 overleden), 5 personen variërend in leeftijd van 41-65 en 7 personen in de leeftijd van 25-40 jaar. Van 6 personen is het lidmaatschap beëindigd vanwege wanbetaling/adres onbekend.

In 2019 hebben we per 29 oktober 12 nieuwe leden verwelkomd, waarvan 8 studentleden. Overige nieuwe leden variëren in de leeftijd van 39-52 jaar.

SPEERPUNTEN JAARPLAN 2018

Communicatie met leden

De digitale nieuwsbrief is onder redactie van de KLV en Violette Brand regelmatig verzonden. Op social media is NZV actief:

- LinkedIn: www.linkedin.com/groups/Nederlands-Zootechnische-Vereniging-2827554; 288 leden in oktober 2019
- Twitter: <https://twitter.com/NZVnl>; 249 volgers in oktober 2019
- Facebook: <http://www.facebook.com/NederlandseZootechnischeVereniging>; 323 volgers en 312 likes in oktober 2019

Sponsorbeleid

De huidige PLUS sponsors zijn GD, Nutreco, Livestock Research en ABN Amro. De huidige BASIS sponsors zijn Aviagen, De Heus Voeders en Agrifirm Innovation Center. Met de diverse sponsors zijn contracten overeen gekomen waarin de wederzijdse afspraken zijn vastgelegd.

NZV Ledendag donderdag 7 november 2019

De NZV ledendag vindt dit jaar plaats in Restaurant Campman in Renkum. De vaste programma onderdelen tijdens deze dag zijn de Algemene Ledenvergadering, een gastspreker, een buffet en borrel. Het thema van het jaar is "Aan of naar de knoppen? De reputatie van de dierhouderij". De gastspreker Frank Peters, expert in reputatiemanagement en crisiscommunicatie, gaat in op een snel veranderende samenleving. De revolutie in gebruik van social media kan grote gevolgen hebben voor de reputatie van organisaties en sectoren. Bij negatieve berichtgeving lijkt de agrisector vooral te duiken, terwijl Frank Peters pleit voor opstaan "aan de knoppen zitten", als zijnde een betere strategie voor reputatiemanagement.

INNOVATION AWARD

Op de ledendag 2017 is voorgesteld dat het bestuur een overleg zou hebben met StartHub in Wageningen over mogelijke ondersteuning bij het opzetten van een Innovation Award. Dit gesprek heeft plaatsgevonden met Tim Daalderop. Deze ziet verschillende mogelijkheden in de ondersteuning van innovaties. Deelname aan een programma van de StartHub zou indieners mogelijk verder kunnen helpen. In het bestuur is hier kort verder over gepraat en daarna zouden de verschillende opties uitgewerkt worden door het bestuur. Dit is helaas niet gedaan door verschillende oorzaken. De huidige stand van zaken van oktober 2018 was dan ook dat hier geen verdere uitwerking aan gegeven is. Dit wil niet zeggen dat het bestuur hier niet mee verder wil en daarom wordt dit in december 2018 weer opgepakt. Huidige stand van zaken (november 2019) is dat we overlegd hebben in 2019 dat een echte innovatie award geen haalbare kaart is omdat we moeten concurreren met verschillende grote prijzen en dat dat voor inzenders niet zo aantrekkelijk is om dan hun ideeën prijs te geven. Daarom hebben we contact gehad met Wageningen University Fund, die verschillende prijzen uitreikt en daarvandaan is de suggestie gekomen om aan te sluiten met een bestaande prijs, waar we dan voor een speciale categorie mensen een prijs zouden kunnen opzetten. Overleg hierover is 26/11 samen met WUF en de jury van de bestaande prijs (Aalt Dijkhuizen fonds). Voor wie deze prijs dan bestemd is en wat voor type prijs het is, moet in overleg vastgesteld worden.

BESTEMMING RESERVES

Het veeteeltmuseum heeft zijn zoektocht naar nieuwe invulling nog niet gerealiseerd. Zij zijn in gesprek met de gemeente Barneveld en het Pluimveemuseum. Vooralsnog is voor NZV hierin geen rol. Tjeerd de Boer is contactpersoon tussen Veeteeltmuseum en NZV.

Dit jaar hebben we één Meet & Greet georganiseerd samen met de kwartaalborrel van de Veetelers. Bas Vroegindewei heeft een pitch gehouden over zijn startup Livestock Robotics. Een mooie bijeenkomst op Zodiac met goede discussies en een mooie inkijk in de ups en downs van startup's.

NZV heeft ook een internationale Meet & Greet georganiseerd tijdens VIVAsia in maart 2019. Een goede samenwerking tussen NZV en het Universiteitsfonds wat betreft de uitnodigingen. De opkomst was moeilijk in te schatten omdat de Meet & Greet gekoppeld was een borrel vanuit de Ambassade op het beursterrein.

NZV heeft een poging gedaan om een 2-daagse excursie te organiseren naar Brussel. Samen met Jan Venneman is een leerzaam en interactief programma gerealiseerd. Helaas hebben we moeten besluiten om het niet door te laten gaan vanwege te geringe aanmeldingen.

EEN TERUGBLIK OP DE NZV-EVENEMENTEN

NZV LEDENDAG 2017 – donderdag 1 november 2018

De jaarlijkse NZV-ledendag, voorafgegaan door de algemene ledenvergadering (ALV), vond plaats op donderdag 1 november 2018 in het Impulse in Wageningen. In de ALV werd afscheid genomen van student-lid Mendy van Toor. Lara van Veen (student-lid) werd voorgesteld en verkozen als nieuw bestuurslid.

Gezien het 100 jarig bestaan van de WUR, was gekozen voor het passende thema “verbintenis door de jaren”. Na een overheerlijke lunch, was de ALV gestart. De ALV werd opgevolgd door een excursie bij Carus Faciliteiten Dieronderzoek WUR, waar de laatste innovaties op diverse diergroepen getoont werden. Tijdens de hele dag was de slottentoonstelling van Rienk van der Berg te zien, waarin een hele verzameling door de jaren heen getoont werd in het Impulse. Na het diner werd de dag vervolgd met gastspreker Peter van Wingerden over de Floating Farm in Rotterdam. Tijdens de presentatie werd men zo enthousiast dat er maar liefst twee

koeien gesponsord werden, waaronder de NZVEE verenigingskoe. De dag werd afgesloten met een borrel.

INSPIRATION DINNER 'POWER OF DATA' – woensdag 12 december 2018

Voor het Inspiration Dinner waren we te gast bij Noldus Information Technology in Wageningen, een toepasselijke locatie voor het thema. Big data, the Internet of Things, zelflerende algoritmes, het zijn tegenwoordig trendy termen in veel bedrijfstakken. Ook de veehouderij krijgt hiermee te maken. Drie sprekers vertelden op welke manier zij gebruik maken van informatietechnologie in de veehouderij.

“Kippen kunnen praten,” zegt Kristof Mertens van infotechbedrijf Porphyrio, dat recent werd overgenomen door Evonik. Hij legt uit hoe sensoren in de keten het mogelijk maken om heel veel data te verzamelen. De opslag en verwerking van die data wordt steeds eenvoudiger. Zelflerende algoritmen kunnen worden ingezet voor meer begrip en verbetering van productieprocessen, bij voorbeeld in de pluimveeketen. Door te werken in de Cloud worden de ‘schotten’ tussen verschillende experts weggenomen, waardoor expertise gemakkelijker gedeeld wordt tussen bij voorbeeld dierenarts en nutritionist.

Marcel Kuijpers van De Kloeke Kip is ook enthousiast over de mogelijkheden van infotech. Op zijn pluimveebedrijf-in-aanbouw, aan de A73 in Noord-Limburg, wordt de keten geïntegreerd, waardoor risicovolle transporten minder nodig zijn. “Door informatie op te slaan in een blockchain zit iedereen in dezelfde keten,” legt hij uit. Alle data die hij op zijn bedrijf verzamelt worden ingezet voor wetenschappelijke praktijkanalyse en voor het ontwikkelen van managementtools.

Sicco Pier van Gosliga van Connecterra vertelt hoe sensoren, big data en algoritmen een rol hebben in de melkveehouderij. Zijn bedrijf is bekend van de stappenteller voor koeien en van de Intelligent Dairy Assistent (IDA) voor melkveehouders. Van Gosliga is ervan overtuigd dat informatie-technologie de veehouderij vooruit helpt, bij voorbeeld bij het terugdringen van het antibiotica-gebruik en het optimaliseren van de melkproductie.

Tijdens de discussie met de zaal, op basis van prikkelende stellingen van de sprekers, werden de kansen en bedreigingen van deze ontwikkelingen besproken. Het vakmanschap van de boer (het is bekend dat ‘management’ veel invloed heeft op de bedrijfsresultaten), de eisen die burgers en consumenten stellen aan de veehouderij en de ethiek (laten we de biologie van het dier over aan een algoritme?) kunnen in de knel komen. Aan het einde van de avond moest geconstateerd worden dat de infotech-ontwikkelingen niet meer te stoppen zijn, maar dat we moeten blijven nadenken over ‘the human interface’: Hoe kunnen we met verstand en gevoel omgaan met de onvermijdelijke technologische vooruitgang? Al met al was het weer een inspirerend diner!

MEET & GREET I.S.M. “DE VEETELERS” & NZV – donderdag 17 januari 2019

Dit jaar hebben we één Meet & Greet georganiseerd samen met de kwartaalborrel van de Veetelers. Bas Vroegindewei heeft een pitch gehouden over zijn startup Livestock Robotics. Een mooie bijeenkomst op Zodiac met goede discussies en een mooie inkijk in de ups en downs van startup's.

DISCUSSIEAVOND I.S.M. “DE VEETELERS” & NZV – donderdag 7 maart 2019

Op donderdag 7 maart heeft de Discussiecommissie van studievereniging “De Veetelers” in samenwerking met de NZV een discussieavond georganiseerd. Het thema van de avond was lab- en proefdieren. De dagvoorzitter was Jan van der Valk, directeur van het 3Rs Centre Utrecht Life Sciences. Dit centrum onderzoekt hoe dierproeven kunnen worden verminderd en verbeterd.

De sprekers van de avond waren Debby Weijers, hoofd van de Nederlandse organisatie "Proefdiervrij", en Tineke Coenen, die deel uitmaakt van een consultancy bureau over proefdiergebruik en lid is van de Animal Experiment Committee (DEC) van Wageningen University & Research. In het eerste deel van de avond onderbouwden de sprekers hun mening over het gebruik van dieren in proeven en experimenten en hoe dit in de toekomst mogelijk gaat veranderen.

Gedurende het tweede deel van de avond was er ruimte voor vragen en discussie. Er was een goede interactie tussen de sprekers onderling en het publiek. Onderwerpen die langs kwamen waren bijvoorbeeld het gebruik van dieren in het onderwijs en de vraag of experimenten die bedoeld zijn om het welzijn van dieren te verbeteren, zoals bijvoorbeeld de fistel koeien in Carus, ook vervangen kunnen en dienen te worden door in vitro-modellen. Na de discussie was er tijd voor een praatje onder het genot van een hapje en drankje.

MEET & GREET ' VIV ASIA' – woensdag 23 maart 2019

NZV heeft ook een internationale Meet & Greet georganiseerd tijdens VIVAsia in maart 2019. Een goede samenwerking tussen NZV en het Universiteitsfonds wat betreft de uitnodigingen. De opkomst was moeilijk in te schatten omdat de Meet & Greet gekoppeld was een borrel vanuit de Ambassade op het beursterrein.

INSPIRATION DINNER 'KRINGLOOPLANDBOUW ' – donderdag 25 april 2019

Voor een succesvolle transitie naar kringlooplandbouw moeten we allemaal samenwerken. Dat was de conclusie van het Inspiration Dinner op 25 april in Wageningen.

Leden van de NZV en het Netwerk Land en Water werden ontvangen bij het innovatiecentrum van FrieslandCampina, waar drie sprekers tijdens het buffet hun licht lieten schijnen op kringlooplandbouw en wat er nodig is om meer circulair te werken in de agrarische sector.

Jacomijn Pluimers van het Wereldnatuurfonds vertelde over de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij, opgebouwd uit kritische prestatie indicatoren (KPI's): "Melkveehouders kunnen hiermee zelf zien hoe ze scoren op de KPI's en verschillende partijen in de keten kunnen hen hiervoor ook belonen," legt Pluimers uit. Onder meer de Rabobank en FrieslandCampina hebben zich verbonden aan de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij.

Hannah van Zanten promoveerde bij Imke de Boer en houdt zich sindsdien bezig met onderzoek naar optimale landbouwsystemen en de rol van landbouwhuisdieren in een duurzaam voedingspatroon. Zij pleit voor het inzetten van dieren als recyclers en laat zien dat een veganistisch dieet meer landbouwgrond kost dan een voedingspatroon met een beetje (20 tot 30 gram per dag) dierlijk eiwit. Door ontwikkeling en toepassing van rekenmodellen werkt Van Zanten aan een voedselsysteem waarin alle grondstoffen en reststromen optimaal worden ingezet voor de productie van eiwitten en andere nutriënten voor humane consumptie.

De laatste spreker, Harm Smit van het Ministerie van LNV, vertelde hoe de Kringloopvisie van de Minister verder wordt uitgewerkt. Het Nederlandse mestbeleid wordt geëvalueerd, mogelijkheden voor terugwinning van mineralen uit het riool worden bekeken en het Ministerie wil meer experimenteerruimte creëren voor verduurzamingsinitiatieven in de praktijk.

MASTERCLASS 'NEGATIEVE BERICHTEN IN DE MEDIA: DUIKEN OF OPSTAAN?' - donderdag 23 mei 2019

Dit was de tweede aflevering in de nieuwe reeks Masterclasses van de NZV georganiseerd in samenwerking met de AgriFood Academy. Het onderwerp "crisismanagement" was zeer actueel met de zeer recente bezetting door actievoerders van het varkensbedrijf in Boxtel. Het doel van masterclasses was het geven van inzicht en het opdoen van vaardigheden, zodat NZV-leden de instrumenten meekrijgen om zich beter te positioneren in berichtgeving rondom de dierlijke productie. In deze masterclass benadrukte Frank Peters, expert in

reputatiemanagement en crisiscommunicatie dat de samenleving snel verandert en dat revolutie in gebruik van sociale media grote gevolgen heeft voor de reputatie van bedrijven en organisaties. Bij negatieve berichtgeving lijkt de agrisector vooral te duiken terwijl Frank Peters pleitte voor opstaan als zijnde een betere strategie. Vervolgens werd een tiental tips voor het managen van de reputatie, doorspekt aan praktijkvoorbeelden, voor het voetlicht gebracht. Tenslotte gingen de deelnemers zelf aan de slag om voor een eigen situatie de grootste bedreigingen te beschrijven en hoe daar mee om te gaan. Kortom, een geslaagde Masterclass waarin een mooie stap werd gezet naar regie en verbinding met de samenleving!

EXCUSIE 'FLOATING FARM' – vrijdag 14 juni 2019

Vrijdag 14 juni verzamelde een behoorlijke groep van studenten en alumni in Rotterdam. Dit allemaal vanwege de eerste Floating Farm in de Rotterdamse haven. Tijdens het inspirerend verhaal van initiatiefnemer Peter van Wingerden over de transitie van het platteland via cityland naar waterland, werd een levendige discussie gevoerd onder de aanwezige dierwetenschappers. Na de presentatie en de discussie werd uiteraard eerst de melk even geproefd, alvorens de 32 koeien bewonderd werden. Al met al een mooi initiatief om de stad te laten zien waar melk vandaan komt, onder het zicht van een groep relaxte herkauwende koeien op het Rotterdamse water.

INSPIRATION DINNER 'ALTERNATIEVE EIWITBRONNEN IN DE (DIER)VOEDING' – donderdag 3 oktober 2019

Alternatieve eiwitten in een circulaire economie, dat was het thema van het NZV Inspiration Dinner op 3 oktober. Onder voorzitterschap van Olga Haenen, lector aan de HAS in Den Bosch, gaven drie sprekers hun kijk op het thema.

Rommie van der Weide van het Application Centre for Renewable Resources ging in op de perspectieven voor 'groene' grondstoffen, met name algen. Tot nu toe is de teelt en verwerking van algen nog te duur om grootschalige inzet in diervoeders mogelijk te maken. Van der Weide pleit daarom voor bioraffinage: "Astaxantine kan bijvoorbeeld gewonnen worden uit algen om als antioxidant ingezet te worden in darmgezondheidsproducten," zegt zij. Op de langere termijn bieden algen kansen voor circulaire diervoeders, omdat algen geen beslag leggen op schaars landbouwareaal, niet concurreren om zoet water en een voederwaarde kunnen vertegenwoordigen die vergelijkbaar is met soja of vismeel. Uitdagingen voor de grootschalige inzet van algen en andere duurzame grondstoffen ziet Van der Weide vooral in wet- en regelgeving, kostprijsontwikkeling, opschaling van de teelt en in de 'end-of-waste'-discussie.

Insecten zijn een andere bron van alternatieve eiwitten waar veel ontwikkeling in zit, vertelt Roel Boersma van Protix. Oliën en vetten uit insecten mogen al worden ingezet in alle diervoeders. "Insectenvet bevat veel laurinezuur, dat bewezen gezondheidseffecten heeft," legt Boersma uit. In petfood en aquacultuur mogen ook de eiwitten uit insecten gebruikt worden, zodat er voor kweekvis minder vismeel nodig is. Boersma verwacht dat vanaf medio 2020 insecten ook toegepast mogen worden in pluimveevoeders. Diervoederbedrijf Coppens neemt de insectenproducten van Protix al af. Hendrik de Vor ziet mooie resultaten van insectenoliën in biggen- en vleeskuikenvoeders. Insecten zijn een natuurlijk voer voor pluimvee, merkt De Vor op: "Insecten bevatten allerlei nuttige nutriënten en gezondheids-ondersteunende stoffen die de nutritionist nog niet kent," is zijn overtuiging. De Vor ziet mogelijkheden om insecten te kweken op keukenafval ('swill') die niet rechtstreeks gebruikt mogen worden in diervoeders.

Genoeg kansen voor insecten in diervoeders, vindt De Vor, maar toch moeten we soja (nog) niet in de ban doen: "Soja is een prachtig product, met een goed aminozurenprofiel en een lage carbon footprint," zegt hij. Tijdens het Inspiration Dinner werd duidelijk dat er perspectief zit in 'novel feed ingredients', maar dat we de 'golden oldies', zoals soja en andere vlinderbloemigen zeker nog niet moeten afschrijven.

Namens het NZV-bestuur,
Estella Leentfaar, *secretaris*